

Prijedlog scenarija poučavanja

Mali znanstvenici

Naziv predmeta: Fizika

Razred: 8. razred, osnovna škola

ODGOJNO-OBRAZOVNI ISHODI:

FIZ OŠ B.7.2. Analizira međudjelovanje tijela te primjenjuje koncept sile.

FIZ OŠ B.7.5. Analizira utjecaj tlaka

FIZ OŠ D.8.2. Analizira učinke električne struje i magnetizma

FIZ OŠ C.8.7. Povezuje pojavu titranja i prijenos energije valom

FIZ OŠ C.8.8. Analizira rasprostiranje i odbijanje svjetlosti

FIZ OŠ B.8.10. Istražuje fizičke pojave.

RAZRADA ODGOJNO-OBRAZOVNIH ISHODA:

- razvija interes prema prirodnim znanostima
- razvija interes prema znanstveno – istraživačkoj nastavi
- promatra prirodu oko nas
- prenosi vlastiti doživljaj prirode kroz jednostavne pokuse
- javno nastupa
- vizualizira problemsku situaciju.
- identificira ciljeve rješavanja problema.
- izabire potrebne informacije i primjenjiva fizička načela.
- kvalitativno zaključuje primjenjujući fizičke koncepte i zakone.
- interpretira i primjenjuje različite prikaze fizičkih veličina.
- vrednuje postupak i rezultat.

Ključni pojmovi: pokus, tlak, električna struja, međudjelovanje tijela, sila, pretvorba energije, val, svjetlost

Tijek nastavnog procesa:

Uvodni dio: (10 minuta) provjeriti predznanje, poticati znatiželju, poticati motivaciju

Probuditi interes kod učenika igrom asocijacija na pojam POKUS (MS PowerPoint).

Središnji dio: (70 minuta) usvojiti temeljne pojmove, razvijati vještine, dogovaranje i pridržavanje pravila rada

Učenci 8. razreda koji pohađaju dodatnu nastavu iz fizike te svi oni učenci koji pokazuju interes prema pokusima tj. istraživačkom radu objašnjavaju složene pojave u prirodi ostalim učenicima. Učenci su demonstratori tj. voditelji radionice. Učenci demonstratori prethodno pripreme kutije sa priborom za istraživanje. Ostali učenci istražuju u manjim grupama.

Neke su od provedenih aktivnosti: spajanje jednostavnih i složenih strujnih krugova, promatranje kovanica kroz optičku leću gdje se iz prve ruke može proučiti lom svjetlosti, istraživanje tlaka koristeći model hidrauličke ruke, istraživanje zvuka koristeći razne instrumente (gitara, tamburin, triangel, flauta), istraživanje magnetske sile pomoću tkz. autotrke(autići spojeni na štapićasti magnet), istraživanje pretvorbi energije pomoću interaktivne simulacije (<https://phet.colorado.edu/hr/>).

Učitelj potičite kod učenika odgovorno i suradničko učenje tijekom rada, s naglaskom na međusobno poštovanje, dopunjavanje, argumentiranu razmjenu stavova i mišljenja pri odabiru strategija i planiranju svladavanja postavljenih zadataka.

Aktivnosti su potpuno zaokupile učenike kojima je testiranje svijeta i postavljanje hipoteza domaći teren. Pokretač je znanosti upravo znatiželja, a poznato je da su djeca po prirodi znatiželjna bića koja imaju velike oči za sve pojave te s velikim entuzijazmom istražuju svijet oko sebe. Učenje i razmišljanje znanstvenika u velikoj je mjeri povezano s razmišljanjem djece u ranoj dobi, što se najbolje može vidjeti u dječjoj igri. Na odraslima je tek da učenicima stvore poticajno okruženje u kojemu će moći postavljati pitanja i promatrati nove pojave. Suvremenomu društvu više su nego ikad potrebni pojedinci koji razmišljaju kao znanstvenici i koji svrhovito znanstveno rješavanje problema primjenjuju u svim područjima života. Ovakav način popularizacije STEM područja kod najmlađih generacija izvrsna je motivacija da se učenici uključe u istraživanja i bavljenje znanosti te da se jednoga dana uključe u poslove iz ovoga područja koje je neophodno za razvoj nacionalnoga gospodarstva.

Završni dio: (10 minuta) primjena modela

Učenci rješavaju kviz napravljen u digitalnom alatu Kahoot.

Učenci na kraju sata svojim mobitelima skeniraju QR kod evaluacijskog upitnika (MS Forms) i vrednuju pojedina istraživanja.

Povezanost s međupredmetnim temama i drugim predmetima:

Međupredmetna tema:

Učiti kako učiti

A.3.1. Učenik samostalno traži nove informacije iz različitih izvora, transformira ih u novo znanje i uspješno primjenjuje pri rješavanju problema.

A.3.2. Učenik se koristi različitim strategijama učenja i primjenjuje ih u ostvarivanju ciljeva učenja i u rješavanju problema u svim područjima učenja uz učiteljevo povremeno praćenje.

A.3.3. Kreativno mišljenje - učenik samostalno oblikuje svoje ideje i kreativno pristupa rješavanju problema.

B.3.4. Učenik samovrednuje proces učenja i svoje rezultate, procjenjuje ostvareni napredak te na temelju toga planira buduće učenje.

D.3.2. Učenik ostvaruje dobru komunikaciju s drugima, uspješno surađuje u različitim situacijama i spreman je zatražiti i ponuditi pomoć.

Osobni i socijalni razvoj

A.3.2. Učenik upravlja osjećajima i ponašanjem.

A.3.3. Učenik razvija osobne potencijale.

B.3.2. Razvija komunikacijske kompetencije i uvažavajuće odnose s drugima.

B.3.4. Suradnički uči i radi u timu.

Uporaba informacijske i komunikacijske tehnologije

A.3.2. Učenik se samostalno koristi raznim uređajima i programima.

A.3.1. Učenik samostalno odabire odgovarajuću digitalnu tehnologiju.

C.3.1. Učenik samostalno provodi jednostavno istraživanje, a uz učiteljevu pomoć složeno istraživanje radi rješavanja problema u digitalnome okružju.

C.3.2. Učenik samostalno i djelotvorno provodi jednostavno pretraživanje, a uz učiteljevu pomoć složeno pretraživanje informacija u digitalnome okružju.

C.3.3. Učenik samostalno ili uz manju pomoć učitelja procjenjuje i odabire potrebne među pronađenim informacijama.

C.3.4. Učenik uz učiteljevu pomoć ili samostalno odgovorno upravlja prikupljenim informacijama.

Građanski odgoj i obrazovanje

C.3.2. Doprinosi društvenoj solidarnosti.

C.3.3. Promiče kvalitetu života u lokalnoj zajednici.

Poduzetništvo

A.3.1. Učenik primjenjuje inovativna i kreativna rješenja.

Održivi razvoj

B.3.1. Prosuđuje kako različiti oblici djelovanja utječu na održivi razvoj.

Povezanost s drugim predmetima

Kemija

KEM OŠ A.7.3. Kritički razmatra upotrebu tvari i njihov utjecaj na čovjekovo zdravlje i okoliš.

KEM OŠ C.7.2. Povezuje promjene energije unutar promatranoga sustava s makroskopskim promjenama.

KEM OŠ D.7.1. Povezuje rezultate zaključke istraživanja s konceptualnim spoznajama.

Biologija

BIO OŠ C.8.1. Ukazuje na važnost energije za pravilno funkcioniranje organizma.

BIO OŠ D.8.1. Primjenjuje osnovna načela znanstvene metodologije i objašnjava dobivene rezultate.

BIO OŠ D.8.2. Povezuje biološka otkrića s razvojem civilizacije i primjenom tehnologije u svakodnevnome životu.

Tehnička kultura

B.8.2. Na kraju četvrte godine učenja i poučavanja predmeta Tehnička kultura u domeni Tvorevine tehnike i tehnologije učenik opisuje načine proizvodnje, prijenosa i pretvorbe električne energije s pomoću modela koji je izradio.

VREDNOVANJE ISHODA

VREDNOVANJE ZA UČENJE

- promatranjem pratiti i bilježiti: pažnju, interes i aktivnosti učenika (način rješavanja problema, vođenje bilježaka, samostalnost u radu, sudjelovanje u raspravi, iznošenje osobnih stavova ili stavova grupe, komunikaciju i interakciju s ostalim učenicima – poučavanje drugih, doprinos radu grupe
- davanjem povratnih informacija (ukazati na ono što je učenik dobro napravio, negativnu informaciju prikazati pozitivnim i jednostavnim jezikom, u obliku reflektivnih pitanja)

VREDNOVANJE KAO UČENJE

- učenici rješavaju kviz napravljen u digitalnom alatu Kahoot

Literatura:

<https://www.e-sfera.hr/prelistaj-udzbenik/52067ea8-55e7-438f-ba54-2670e5375599>

<https://phet.colorado.edu/hr/>

<https://www.e-sfera.hr/udzbenicke-serije/podrska/52067ea8-55e7-438f-ba54-2670e5375599>

<https://www.e-sfera.hr/prelistaj-udzbenik/7190764a-75b6-412c-b785-a45535b7c27f>

<https://www.e-sfera.hr/udzbenicke-serije/podrska/7190764a-75b6-412c-b785-a45535b7c27f>